

SZERKESZTŐI IRUDA

Belmagyar-utca 47-dik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ „ELLENZÉK” ELŐFIZETÉSI DÍJA:

Egy évre 16 frt. vagy 32 korona. Negyed évre 4 frt. vagy 8 korona.
Félévre 8 frt. „ 16 korona. 1 óra 1 frt 50 kr. vagy 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK

Telefon-szám: 9.

POLITIKAI ES TARSADALMI NAPILAP.

Telefon-szám: 9.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 38. szám.

HIRDETÉSI DÍJAK:

Egy centiméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok érdeklődésében részesülnek. Reklam sora: 1 frt. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Nyilvtári czikkok:

garmond sorá után 20 kr. fizetendő.

TÁVIRAT.

Kossuth Lajos.

Az „Ellenzék” saját távirata.

Feladatott Turinban, márcz. 6.

este 9 óra 30 percz.

Érkezett Kolozsvárra, márcz. 7.

reggel 8 óra 30 percz.

Kossuth Lajos betegsége és vágyhíján folytán létrejött nagy fokú gyengeség, mely a kormányt veszélylyel fenyegette.

A baj ma délután már múltfelben van.

Éjjelei azonban még mindig meglehetősen nyugtalanok.

AULICH.

(A kormányzó titkára e távirati értesítést tegnap távirati kérdésünk folytán küldötte) Szerk.

„Gazember.”

A legutóbbi múlt vasárnapon az ország fővárosában lefolyt liberális naggyűlés emelkedett hangulatával kiálló ellentétet képez az a jelenet, mely a törvényhozás termében ugyancsak a házassági vita folyamán előfordult.

Az utca megőrizte teljes nyugalomát, a törvényhozás termében azonban már felszabadultak az indulatok és a szenvedély eszközei is használatba kerültek.

Komjáthy Béla egy impertinens közbeszólására azt válaszolta:

Gazember, a k i i l y e t m o n d .

Erre Vajai párpépvisele azzal replikázott:

Gazember az ur!

De hát már oda jutottunk, hogy a törvényhozó urak veszik át az utcai csöcselék szerepét és használják az utcséli kifejezéseket éppen abban a teremben, a hol a nemzet legfőbb testülete, a törvényhozás a nemzet legvitálisabb érkei felett tanácskozik és határoz?

Hát oda kelle fajulnia az elvek harcának, hogy az ellentétes nézetűek éppen csak eme nézet és álláspont különbözősége miatt egyszerűen legazemberezzik egymást?

Odáig kelle jutnunk, hogy a magyar parlamentben a magyar nemzet képviselői illőbb nevet ne találjanak egymás számára, mint azt, a melyet az utczaisuhanczok, a semmiháziak és a dolog kerülők szoktak egymás arcába vágni: Gazember? Gazember?

De hát tulajdonképen miért Gazember az, a ki nek egymástól eltérő nézete van?

És mikép fér össze a parlament méltóságával, a parlamenti vagy csak a közönséges illemszabályokkal az, hogy éppen azok a férfiak, a kiket az immunitás véd — leginkább felszabadítva érzékk magokat arra, hogy egymás becsületében gázoljanak és egymásról tépdessék le az egyéni tisztességet?

Kétségkívül csak sajnálkozni lehet minden komoly és önzetes embernek a felett, hogy az ország törvényhozó testületének tagjai feledkeznek meg első sorban arról a köteles színteletről, a melylyel nemcsak egymás személyének, hanem a parlament méltóságának is tartoznak.

Hogy éppen a házassági vita fajuljon odáig, mikép az ellentézetűek mikor már érveikkel nem győzik — utcséli kifejezésekkel üssék agyon egymást — ezt valóban nem vártuk, nem pedig azért, mert reméltük, hogy a felekezeti gyűlölség a felekezeti türelmetlenség hangja nem fog megszólalni és a gyűlölség lángja nem fog kicaapni a nyugodt és higgadt tárgyalások medréből.

Valóban csak sajnálkozni lehet, ez összeszólalkozás felett, a mely nem csak sajnálatos, hanem mélyen megbotránkoztató is.

Azt már különben láthatta a kormány maga is, hogy a polgári házasság kérdése nagy ellentéteket támaszt a felekezetek közt is.

Ezek az ellentétek már a parlamenti tárgyalás előtt is kiélestedtek előbb a sajtóban, majd az egyházi és világi társadalomban. Most már kiélestedtek a legfőbb testületekben is és ki tudja, minő példaadás lesz a tegnapi összeszólalkozás arra, hogy már most az utca is természet kapjon és a maga módja szerint tárgyalja le az egyházpolitikai kérdéseket.

Mi nem azt vesszük zokon, hogy két ember egymást legazemberezi, hanem azt már csak elítélnünk lehet, hogy a magyar parlament méltósága az utca színvonalára alacsonyításra kerül.

Ez ellen a parlament méltósága érdekében mindenkinek tiltakoznia kell.

Politikai hírek.

40 millió aranyjárdék. Plener osztrák pénzügyminiszter hétfőn több óráig értekezett Wekerle miniszterelnökkel és pénzügyminiszteriumi államtitkárával, Lukács Lászlóval, a valuta szabályozás ügyének különféle részletei felől; Most már biztos kiállítás van arra, hogy már ezen hét folyamán azon 40 millió frtnyi aranyjárdék-címletekre, melyek fejében a Rothschild-csoport már a múlt évben beszoigáltatta az osztrák állampénztárnak az azokra eső aranyennyiségét, nemcsak a monarchiában, hanem a külföldön is aláírást nyitnak és hogy azokat bizonyára messze földi is jegyzik. A konzorciumnak még birtokában levő ezen aranyjárdéknak eladása következtében igen könnyű lesz az osztrák kormánynak esetleg az összes államjegyek bevonhatására még szükség, már amugy sem nagy arany mennyiséget további aranyjárdéknak kibocsátása útján fedezni.

Tárgyalások az osztr.-magy. bankkal. A Pol. Corr. egy budapesti tudósítása szerint a két kormány felszólította az osztrák-magyar bankot, hogy tegyen önálló javaslatokat. A bank vezértitkára már ki is dolgozott egy kis javaslatot. Ez azonban csupán oly változásokat foglal magában a bank alapszabályain, melyek a valuta szabályozás következményei s azonkívül csupán mellékes módosításokat tartalmaz. Csak majd ha a vezértanács magáévá teszi a javaslatot, fogja azt a bank a két kormánynak megküldeni. A magyar kormány alkalmasint ahhoz a feltételhez fogja kötni a bankszabaddal meg-hosszabbítását, hogy a bank a hitelnyújtás módjára s az állam nyereség rendezésére, valamint az érczalap kezelésére vonatkozólag nagyobb engedményeket tegyen.

Milán visszahonosítása. A Frankfurter Ztg.-nak telegrafálják Belgrádból: Szerbia holnap ünnepi függetlenség proklamálásának évforduló napját. Ez alkalommal Milán újra elfoglalja tábornoki rangját a szerbiai hadseregben s a tiszt kar élén a hadsereg szerezcskiváraitat fogja Sándor királynak tolmácsolni. Ugyancsak holnap királyi ukáz fog megjelenni, melylyel a király visszaadja a Milánnak szerbiai állampolgárságát és a királyi családhoz való tartozását, melyekről Milán önként lemondott.

A T. Ház.

Budapest, márcz. 6.

A Ház mai ülésén mindjárt az elején nagy érdeklődés között szólt fel Helfy Ignác. A vita egyetlen tisztázott részletével ellentétben azt fejtette, hogy a reformjavaslatok sorsa nálunk eminenter a szabadelvűség kérdése, mert azok a liberális, egyenjogúsító intézmények, a melyeket már régen törvénybe iktattak, de a melyek mindig csak papíron maradtak, ezuttal mennek át először a nemzet vérebe, ezuttal válnak először testté, midőn a kötelező polgári házasság behozatalával gyakorlatilag is látni fogják, hogy a felekezetek egyenjogúsága csakugyan valóság és hogy a magyar állam szuverenitása érvényesül minden téren, a bölcsőtől a sirig. És ha a szabadelvűségnek ebben a harcában eljutunk a forduló pontig, nem lesznek győzők és legyőzöttek, hanem lesznek ellenfelek, a kik egyformán meghajolnak a nemzet szuverenitás előtt.

Helfy ezután különösen gróf Apponyi

Alberttel polemizált és Apponyi elveit igyekezett megdönteni.

Hogy a polgári házasságnak nem kötelező formája pótolhatná a kötelező polgári házasságot, hogy az a forma megszüntethetné a zavaros jogviszonyokat és lehetségessé tenné az egységes állam bíraskodást, azt sehasemki sem fogja bebizonyítani neki.

És gróf Apponyi Albert, a kinek ő nemcsak tehetségét, hanem önzetlenségét is elismeri (mert kormányhatalomra törekedni a legnemesebb ambíció és neki joga is van hozzá), gróf Apponyi Albert talán maga is beismeri, hogy az egész nemzet fellekesítő beszédeiből senki sem olvashatta ki azt a gondolatot, hogy ő a polgári házasságnak inséges formáját akarja.

Ha tegnap Beöthy azon vivódott, hogy a tüntetők szimpátiáiból kinek számlájára esik a legtöbb, egy kis gondolkodás árán rájöhett volna, hogy a legtöbb szimpátia a régi gróf Apponyi Albertnek szökött, aki most napirenden levő nagy reformokért, ugy fellekesítette az egész országot.

Miután Ugron Gábor a napokban felemlítette, hogy a megboldogult Irányi Dániel éppen az ő és Apponyi kívánságára hagyta ki határozati javaslatából a kötelező szót, Helfy kötelességének tartotta Irányinak ezt a cselekedetét megvédelmezni, s midőn egyrészt kimutatta, hogy Irányi Dániel már a hatvanas években, száműzetéséből a képviselőházhoz írott levelében követelte a most hajlandó reformok megvalósítását, másrészt kijelentette, hogy Irányi — a semmi és valami között lévén csak választása — határozati javaslatának érdekében kénytelen volt annak a szónak kibagyásába beleegyezni, amelynek meghagyása az egész határozati javaslat sorsát veszélyeztethette volna.

Rátért ezután Helfy az ellenzéki támogatás kérdésére s azt hangsúlyozta, hogy bár a kormány szüneteltől kezdve maig — beleértve az igazságügyminisztert is — számszor részolgált a bizalmatlanságra, az ellenzék nagyon oktan volt, ha ennek a bizalmatlanságnak éppen akkor adna kifejezést, amikor a kormány véletlenül jóra válik.

A gyermekről és a fűrdővizről Helfynek is volt mondanivalója. Azt mondogatta, hogyha szennyes vízben egészséges gyermeket látna, márványkád kristály vizében pedig nyomorékot: ő az egészséges gyermeket mentené meg.

Nem keresztényi felfogás — jegyezte meg Ugron Gábor.

Polónyi Géza pedig nagy derűtlenség közben kérdezte:

Hát a vízzel mit csinálnak?

Igyátok meg! — felelte gróf Károlyi Gábor és akadtak, a kik ennek is nevetni tudtak.

Véde a függetlenségi párt eljárását és konstata, hogy a függetlenségi pártnak akkor lehetne célja a minden áron való kormánybuktatás, ha a kormány után ő következne. De a mikor két rossz közül kell választania, a józan észnek ellenére cselekednie ha a nagyobbat választaná.

Azt pedig hiába akarja vele Beöthy elhietni, hogy a függetlenségi párt most programjának egy részletkérdéséért a sarkalatos elvet áldozza fel. A függetlenségi párt programjának egyetlen pontját sem áldozza fel, de segítkezik a program bármely részletének megvalósításánál.

A program egyéb pontjait azonban ezzel nem adja fel és nem is kockáztatja. Magyarország hasonlatos a fához, a mely csak szabadon tenyészhetik; a ki tehát a szabadelvűségért küzd, Magyarország szabad fejlődésének útját egyengeti. Végül Helfy azt jegyezte meg, hogy Kossuth Lajos, a kinek életéért és egészségéért most az egész ország remeg, utolsó levelét nem az ő felszólítására írta, hanem írta önszántából azért mert felháborodással látta, hogy milyen merdében folyik idehaza az egyházpolitikai háboru.

Taps és éljenzés hangzott a többség részéről s sokan gratuláltak Helfynek. Az elnök pedig öt percze felhívogszette az ülést. A szünet után Bartók Lajos, a vita ötvenedik szónoka következett. Azon kezdte, hogy a mai többséget Tisza Kálmán nevezte el szabadelvűpártnak, aki gondoskodott róla, hogy ez az elnevezés a pártnak bőségszerűen legyen, ellenben a nemzet csak a Pandor

szelenczét látha benne. Mert olyan ez a szabadelvűpárt, mint az eczetágy, amelyet minduntalan felöntenek borral és müborral, de az eczetágy mindig ugyanaz marad. S ha Kossuth Lajos azt írta levelében, hogy a jóért még az ördöggel is szövetkezni kell, ez a szabadelvű párt a maga javáért szintén szövetkezik ördöggel, aki neki Kossuth Lajos. Mert a szabadelvű párt egyszer ördögnek nézi Kossuthot, akinek nevét nem veszi ajakára, másor meg szentnek, akit csak ünnepi demonstrációk alkalmával emleget. Ezt a szabadelvű pártot Tisza Kálmán teremtette meg, akinek szent meggyőződése van s mégse ultramontán, míg az ellenzék, bárha csak meggyőződése van, ultramontán nével tisztelik meg.

Ez a párt most a nép és a művelt férfiak vallásos érzületét inzultálja, pedig a vallás az első szabadság, amelynek csak bösei és vértanúi vannak. És ha a nemzetek szabadsága felisteneket teremtett, viszont a vallás egy isten-emberrel ajándékozta meg a világot. Frivolitás kell tehát hozzá, hogy hatalmi érdekből ezt a vallásos érzületet támadjuk meg. Az örkvázat kár olyan fekete színben feltüntetni, mert még Attila is, aki a világ urának mondotta magát, kezét fogott Róma előtt az Isten szolgájával és tiszteltetel néz Rómára még a protestáns Anglia is. Maga a pápaság pedig mindig jóakarója volt Magyarországnak és legvégzetesebb óráiban a nemzet a küzdők sorában láthatta a főpápaságot, amelyet a pápák szelleme vezérelt.

A pápák nélkül el sem lehetne Magyarország? — kérdezte gunyolódva Komjáthy Béla.

De Berele Hay-ok nélkül el lehetne — válaszolta mérgesen Vajay István.

Komjáthy csak annyit vágott vissza: — Ilyen gazemberrel nem álok szóba.

Gazember az ur! — kiáltotta Vajay István s ez az izgalott szóváltás a függetlenségi párt legszélsőbb oldalának figyelmét jó időre elvonta a tárgyalástól.

Bartók pedig ezalatt azt fejtegette az ellenzék nagy derűtlensége közben, hogy a szabadelvű párt a politikai jesusitizmus köpenyét viseli, de alatta vörö mellényt hord és ezt a vörö színt, mint valami meghitt dektív, akkor mutatja meg a függetlenségi pártnak, a mikor rá szüksége van.

Az egész beszéd s különösen a befejező három mese nagyon tetszett az ellenzéknek, a mely tapsekkel és éljenzésekkel jutalmazta a szónokot.

Mialatt benn a Házban Neumann Armin beszélt a javaslat mellett, a folyosón heves szóváltás keletkezett. Rohonczy Gedeon és Holló Lajos, a Magyarországi felelős szerkesztője ugyanis az újság egy nyilatkozata miatt összeszólalkoztak, de Holló Lajos a szóváltásnak elejét vette a következő kijelentéssel:

Végezd el a segédkeket.

Az incidens ezzel befejeződött. Neumann pedig ezalatt hosszasan beszélt a javaslat mellett s ő volt az első szónok, a ki a vitában a zsidók magatartását szövé tette. Bebizonyította, hogy vallási és felekezeti szempontból nekik is volnának a reformok ellen kifogásaik, de a magyar zsidóság bizonyosságát akarja adni, hogy minden felekezeti érzetét el tudja némitani, ha a haza javáért van szó s ezért sorakozik olyan lelkesen a szabadelvű egyházpolitika kibontott zászlója alá.

A jobboldal melegen gratulált Neumann Arminnak s most már Ugron Gábor felszólalását várták. Ugron azonban korábban megállapodott báró Andreánszky Gáborral, hogy cseréljék meg helyüket a sorrendben. Így Ugron felszólalása holnapra maradt, Neumann Armin után pedig báró Andreánszky Gábor emelte fel szavát a javaslat ellen.

Az egész Ház hangosan felkaczagott, mikor Andreánszky így végezte be beszédét:

Az asszonyok és egyház nem fogják pártolni ezeket a javaslatokat, míg — Papp Géza Wekerlévé nem nővi ki magát.

Két órakor a vita folytatását holnapra halasztották.

Az ülés végén Lukács Béla kereskedelmi miniszter betérjesztette az Oroszországgal való kereskedelmi viszonyaink ideig-

lenes rendezéséről szóló törvényjavaslatot, a melyet a közgazdasági és a pénzügyi bizottsághoz utasítottak. (Az osztrák Reichsratban ugyancsak ma nyújtották be a megfelelő javaslatot.)

Főpapok a polgári házasságról.

Az „E-s” esztergomi levelezője néhány magas állású kath. egyházfőfőhöz kérdést intézett az iránt, hogy a katolikus egyháza kötelező polgári házasság, fakultív polgári házasság és szükségbeli polgári házasság közül melyiket tűrnie szivesebben.

Valamennyien egyöntetűen kijelentették, hogy minden fajta polgári házasságot perhorreszkálnak, és harcolni fognak, hogy a javaslatból törvény ne legyen. Ha törvényt válik meghajolnak és az agitáció minden vonalon megszűnik.

Legtűrhetőbbnek mondották a kötelező polgári házasságot. Más fajtaúkat sokkal elviselhetetlenebbnek tekintenék.

Schopper György, rosenyői püspök, a kit egyházi körökben is a legszélső agitátorok vezérének tekintenek, az egyháza a legelviselhetőbbnek, a legtűrhetőbbnek a kötelező polgári házasságot tartja, a fakultív polgári házasságot ellenben az egyháza hasonlíthatatlanul veszedelmesebbnek nyilvánította.

Schopper egyik munkájában, melyet 1868-ban adott ki Budapesten, ez világosan bennfoglaltatik.

Az új angol kormány.

Az új angol miniszterium már meg van. Táviratok jelentik, hogy lord Rossebery, bár hosszas vonakodás után, vállalkozott a mányelnökségre, de nem tett egy, mint annak idején Talibury marquis, ki az elnökség mellett a külügyi tárczát is megtartotta.

Lord Rossebery a külügyi tárczát, melyet mostanig vezetett, átadta lord Kimberleynek, a ki bizonyára az ő szellemében fogja vezetni Nagy-Britannia külpolitikáját.

Az kétségtelennek tartották, hogy a Gladstone-kabinet tagjai mindannyian helyesléssel fogják fogadni lord Rossebery elnököt, csak sir William Harcourt pénzügyminiszterre nézve forgott némi kétség, kinek Gladstone már a híres első midlothian hádjárt előtt adta volt át a liberális párt vezetését (melyet aztán lassankint észrevétlenül ismét a maga kezébe vett) s ki most az alsóház vezére lett. A legutóbbi jelentések szerint azonban Harcourt is beleegyezett a kormányelnökségre s a kabinet tegnap már lord Rossebery elnöklése alatt tartotta meg első tanácskozását.

A mi a kabinet-változás személyi oldalát illeti, erre nézve a következő adatokat közölhetjük: Archibald Philip Primrose Earl of Rossebery ma 47 éves férfi. Huszonegy éves korában örökölte nagytatja halála után a peeri méltóságot. Első parlamenti sikereit 1871-ben aratta Gladstone alatt. Tíz évvel utóbb 1881-ben Gladstone belügyi államtitkárrá tette, elismerésül annak, hogy a midlothian hádjárt győzelme nem csekély részben neki volt köszönhető.

1886-iki Gladstone kabinetben lord Rossebery már külügyminiszter s nemcsak tapintatosan hanem erősen is álta meg helyt a szerb bolgár háborúhoz fűződött kérdés kérdésekben. A legutóbb, 1892-ki Gladstone-kabinetben csak nagy habozással vállalta a külügyminiszteri tárczát. Habozását az egyiptomi kérdések tulajdonították.

Lord Kimberley az eddigi indiai miniszter, s mostantól fogva Rossebery helyett külügyminiszter, szintén kombinációba volt a kormányelnökségre és a liberális pártnak egy jelentékeny része őt tekintette csak nem rég is Gladstone leendő utódjának; többsége azonban nem lett volna az alsóházban, s ezért ajánlotta Gladstone Rossebery, mint a kinek külügyi presztízse nagyobb észszerűtő erőt képvisel a párttal szemben, mint a Kimberley 68 éves; Aberdeen és Palmerston alatt külügyi államtitkár, s Gladstone alatt több ízben indiai és gyarmatügyi miniszter volt.

Sir John Morley ki Kimberley helyett az indiai tárczát vette át, tizenöt évig volt a Forthnightly Review s utóbb a Pall Mall Gazette szerkesztője. Az 1886-iki Gladstone-kabinetben, Irországi miniszter volt, s 1892-től mostanig szintén ezt a tárczát vette. Tanulmányokat írt Voltairéről, Rousseauról, Diderotról, enciklopédistákról, valamint Bourkeról; legismertebb könyve „Cobden élete”.

Helyette az irországi tárczát Gladstone Herbert, Gladstone harmadik fia vette át, ki 1880 óta képviseli a leed-i kerület egyikét.

Sportlevél a téli saisonból.

(Az „Ellenzék” levelezőjéről.)

Budapest, 1894. márc. 5.

Irhattam volna címül akár azt is, hogy „sportlevél a holt saisonból”, ha kizárólag az irthoni sportról akarnék írni, mert nálunk a téli hónapokban igazán minden sport szünetel.

Sportnak lehetne talán nevezni a képviselőház előtt naponta meg-megújuló tüntetést, mert ebben a sport jellemző kritériumait föltalálhatjuk, u. i. egzszerűség (a kiabálók tüdejére nézve), kellemes, (hol Wekerléné, hol Apponyinak) és önkéntes (?).

Sőt e sport még az előkelőbb körökben is hódít; a casinóban például akárcsak valami nagy versenyre, úgy kötik az előleges fogadásokat arra, hogy a polgári házasság a főrendiházban nem fog keresztül menni.

Az igazi téli sport a korcsolyázás az idén a budapestieknek kevés szórakozást nyújtott; fölépült ugyan a diszes korcsolya csarnok másfél százezer forint költséggel, hasznát azonban nem igen vették, alig 10 nap lévén részünk a valódi kemény télen.

Másként áll azonban a téli sport dolga Angliában, a hol nemcsak hogy a lóversenyek nem szünetelnek télen át, hanem már megkezdődtek a náluk oly annyira kedvelt kutya versenyek is. Február 21-én tartottak az első ilyen fajta verseny a Watterlov-cup, melynek díja 1600 angol font. a mi pénzünk szerint kb. 20.000 forint. — E verseny érdekességét nagyban növeli az, hogy a fogadásokat reá már karácsony táján megkezdik, s két hónapon át előre találálgatják az angol lapok, hogy vajon melyik tulajdonos fogja megszerezni kutyájával a szép arany érmét, s melléje a nem megvetendő summa pénzt. Ez évben Mr. Fletcher „Falconer” nevű agara volt az előzetes fogadási piact kedvence, s mellette még Mr. Ellis kutyáit fogadták nagyobb összegekkel.

A verseny azonban a múlt évhez hasonlóan ismét nagy meglepetéssel végződött, a mennyiben „Falconer” a favorit kéntelen volt a második helyre lépni, míg az első díjat Stroganoff gróf „Texture” nevű agara szerezte meg gazdájának. E verseny fennállása óta ez volt az első eset, hogy a drága díj külföldre került, Stroganoff gróf ugyanis orosz főnemes. A nyertesség angol tenyésztés, s mostani tulajdonosa 160 guineáért vette Angliában.

Az idei téli angol lóversenyek, melyek a mint fentebb is említettem, a karácsonyi egy hetes szünetről eltekintve szakadatlanul folytak és folynak, reánk nézve annyiban bírnak érdekkel, hogy gr. Eszterházy Miklós 5 éves pejménje „Igen”, mely a tavalyi nagy pozsonyi akadály versenyt is megnyerte volt, e telet Angliában töltötte, a hol passionatus tulajdonosa több versenyben futtatta is.

Szűgyenkezve kell azonban beismernünk, hogy akadályverseny lovaink messze mögötte maradnak az angolokénak, mert bár „Igen” öt versenyben is részt vett, díjat nyerni egyben sem tudott; kétszer fölbuhtak, a másik három versenyben pedig következetesen utolsó előttinek jött be. Több sikere lesz talán a Festetich istállónak, a mely lovait „Cullodent” és „Duncant” az Esher stakcs — illetőleg az Eclipse stakcsra nevezte.

Az ez idei angol derby favoritja „Ladas”, mely ellen már csak 3-szoros pénz lehet kapni. „Ladast”-t mint kétvést egy ló sem bírta megverni, s így mindenesetre legjobb chance-ai vannak a világ e legelső classicus díjára.

Március hónapban két érdekes verseny lesz Angliában, 27-én Lincolnban a „Lincolshire handicap” és 30-án Liverpoolban a „Liverpool grand national steeple — chase” az előbbire a westminsteri herceg 3 éves „Gray-Leg”-je a liverpooli pedig Mr. Duff. „Cloister”-e a favorit; a „Daily Telegraph” szerint e két ló győzelme majdnem bizonyosnak tekinthető.

Visszatérve a belföldi sport dolgokra, a mi derbinkre. Szemere Miklós „Lustkandl”-ját tartják a szakemberek leghivatottabb kompetensnek. Hogy ez mennyiben jogosult, azt most még korai lenne megítélni; majd a bécsi áprilisi meeting után elég idején lesz még tüzetesebben is foglalkozni e kérdéssel.

A trainer telepeken már javában folyik a munka, s mióta a meleg tavaszi napok beálltak a mi telivéreink is naponta hasznos munkát végeznek.

Ugy hírlik, hogy Metcaes tati trainer lovai vannak jelenleg a legjobb formában; s így a kora tavaszi versenyeken a Blaskovics Miklós és Harkányi János féle lovak, melyek e trainer gondozására vannak bízva, nem lesznek figyelmen kívül hagyandók.

Bécsben ápr. 15-én, Budapesten pünkösd hetében kezdődnek meg a lóversenyek, melyekről gyakran és kimerítően fogok tudósításokat küldeni.

Viszontlátásra.

r. p. d.

Hová épüljön a központi villamos telep.

E lap hasábjain már is olvashattuk szövegét a valódi lelkesedés és ügyességet sugalló azon „Felhívás”-nak, melyet a villamos bizottság elnökének, Fabinyi Rudolf tanár urnak tolla vetett papírra. E felhívás méltó ahhoz az ügyhöz, melyet szolgálni van hivatva, de méltó az ügyhöz ama mind szélesebb hullámokat vető érdeklődés is, melyet a város közönsége azzal szemben tanúsít, a melyből megítélhető, hogy egy komoly, eredményes actió előtt állunk és nincs okunk azt kétségbe vonni, hogy Kolozsárnak a felhívásban contemplant két éven belül ne legyen villamos világítása, villamos hajtóereje.

Az elektrotechnika rapid hódításának története arra tanít, hogy az egyes városokban létesült villamos vállalatoknak a berendezések eredeti terjedelmét, fennállásuk rövid idején belül, bővíteniük kellett. Így volt az Rómában, hol az egyik hazai gyárunk által 1886—87. évben 520,000 watt erőmennyiségre létesített gőztűzmelő telep 1892-ben az attól 28 km távolságra fekvő Tivoli melletti vízesések felhasználásával 1.720,000 wattra kiegészítették; így Innsbruckban, mely városnak ugyanezen gyárunk által szintén vízerőre berendezett villamos telepsél, az 1889. évben eredetileg beállított két turbinaoport mellé, pár évvel rá, a harmadik csoportot alkalmazni kellett és nem fog hosszú időbe kerülni, hogy a még elhelyezhető újabb két

turbinaoporttal az ott rendelkezésre álló összes vízierő villamosági célokra teljesen kihasználva lesz.

Székes fővárosunkban a villamoság bevezetésére egy év előtt alakult két vállalat még be sem fejezte az alapításkor célba vett terjedelmek megfelelő létesítményeket, a fogyasztásra jelentkezők minden várakozást föltűnő szaporodása, máris a vállalatok bővítését, illetőleg újabb részvények kibocsátását tette szükségessé.

És a kereslet e fokozódása nem csupán a világításnál, hanem a villamos erőátvitelnél is mutatkozik; a villamos vasut új meg új vonalakkal bővít, a mellett tárgyalások folynak az összes budapesti lovasuti vonalaknak villamos üzemre való átalakítása iránt.

E tények megadják a biztos irányt ama kérdés eldöntéséhez, hogy hová tervezzük, hol létesítsük a kolozsári villamos telepet; felelet: oly helyen, hol a telep idővel való bővítésének mi sem állhat útjában.

A „Kolozsár” f. é. február hó 10 és 12-ki számaiban „Újabb villamoság” cím alatt találva lett annak az eshetősége, hogy a város elektromos energiával való ellátásához vízierő felhasználható lenne.

De még ama kedvező esetben is, ha e vízi erőre szert tehetnénk, a gőzerőüzemnek egyidejű berendezése nem lenne elkérthető, — miként az az említett cikkből jelezve volt —; a fentebbi kérdésünk tehát oda módosulna, hová építsük a gőzmotoros telepet.

Nagyobb szabású széntüzeltési telep felállítása sem a város központi részeiben, sem a központtól nyugatra eső területen, közegészségi okokból, meg nem engedhető.

Kolozsár városának központja és nyugati részei, egy folyó vízzel áztatott, aránylag szűk völgytorkolatban fekszenek. Az ilyen völgytorkolatoknál ismeretes azon, főleg nyáron bekövetkező meteorológiai jelenség, hogy a Nap nyugatát követő első órákban a völgy levegője, az esti lehűlés miatt, összehúzódván, a völgy torkán át hidegebb s rendesen vízgözzel telt levegő áramlik és a leereszkedő levegő vízgöze köddé sűrűsödik. E jelenséget mindenki észlelhette, a ki például a „hársongár” egyik magasabb pontján, meleg nyári napon, bevárta a Nap lementét; az megláthatta, mily szürkés, sárgás köd borul a városra.

Az egészségre, hátrányos hirtelen hőmérsékletcsökkenéssel járó eme ködnek külön ártalmas részét alkotja a Hőja alatti téglagárnak nagy mennyiségű kéményfüstje s a vízvezeték szivattyubázának, a monostori sörháznak, gazdasági intézeti gyárkéménynek, a sánczaljai műmalomnak és a város nyugati részeibe eső még más kisebb gőztűzmelő ipartelepek égésterményei.

Igen jogosult és méltányos lenne tehát — a füstkoromnak különösen kitett — hőjai hegyoldal nyaralótulajdonosainak azon felszólalása is, hogy az épen mondott téglagár, a más városokban kötelező füst-emésztő készülék alkalmazására szoríttassék.

Ezen itt rámutatott indokoknál fogva a központi villamos telep a város keleti határában, a kőmalygar-utca folytatásában lenne legcélszerűbben felállítható, hol a szénzállítás megkönnyítése, tehát olcsóbb bátétele okáért a közuti vaspályával összeköttetést nyerhetne.

Mint hogy a telep ekként a város központjától távolabb esnék és minthogy a város nem a körterülethez hasonló concentrikus házcsoporthoz tartozik, hanem inkább egy-egy hosszú utcásonban messzelejedő ágak szerint van kiépítve, ezen helyi viszonyok megszabják a villamos berendezésnek rendszerét, melynek tehát az áram távolba vezetésére különösen alkalmasnak lennie kell.

Ilyen rendszer a váltakozó áramú transformátoros rendszer, mely, mint három hazai elektrotechnikusunk együttes találománya, fővárosunkból kiindulva, egy jutányosságában, valamint biztos, zavartalan működésében rejli kiváló gyakorlati előnyeinek fogva, az öt világérsz művelt vidékein mindenütt tért foglalt.

E rendszer lényegéről, valamint az a szerint létesített egyez, érdekesebb, nagyobb szabású telepekről más alkalommal.

MELITSKÓ FRIGYES.

MINDENFÉLE.

Kolozsárvá, március 7.

— A banketten márc. 15-én

Kolozsár előkelő női közönsége részéről nagyon sokan készülnek részt venni. A márc. 15. társas estély ennél fogva nagyon kedves lesz. Már eddig többen nyilvánították a részvételre vonatkozó szándékukat, azért a rendezőség most a legnagyobb gondot fordít arra, hogy a társaság szépei kényelmesen és kellemesen érezzék magukat a banketten. Az estély, mint említettük is, a Közp. szálloda dísztermében lesz. Kezdetét veszi este 9 órakor.

— Az országos diák-kongresszus első készítő bizottságok, mint már említettük, megalakultak. A főbizottság elnöke Herepei Iván, alelnöke Boér Elek, jegyzője Grätz Gusztáv. A pénzügyi bizottság elnöke Knörr Ferenc, alelnöke Soó Rezső, jegyzője Kozma Endre. A kongresszusi bizottság elnöke Herepei Iván, alelnöke Péterfi István, jegyzője Grätz Gusztáv. A banketten és ismerkedési estélyt rendező bizottság elnöke Zeyk Géza, alelnöke ifj. Ferenc József, jegyzője Haller Gusztáv. A kalauzáló bizottság elnöke gróf Bély Ferenc, alelnöke Veress Endre és jegyzője Koch Béla. Az elszállásoló és fogadó bizottság elnöke Osváth Elemér, alelnöke Amon Vilmos, jegyzője Krenner T. Miklós. A bizottságok már eddig is számos gyűlést tartottak.

— A kolozsári országos diák-kongresszus alkalmával f. hó 17-én bankett fog rendeztetni. Két ezen résztvenni óhajtanak, kéretnek, neveiket a bizottsági tagoknál kitett iven felírni. Egy teríték ára 3 forint lesz.

— Kik lettek katonák. A ma megkezdett sorozásra Kolozsárvá behívtak 144 újoncot. Ebből a mai napon megvizsgálták 120, ebből bevált 75. Név szerint: Ötvös Márton költő, Moldován József és, Fehér János zenész, Baga György földész, Májor József könyvelő, Marosán József költő, Bajcsai József Lajos orv. Nemes János kőfaragó, Kacsóh Pongrácz tanárjelölt, Kovács Gyula jogász. Bagaméri Samu színházi kellek, Feichter Ernő költő, Kedves János kocsi, Boka András zenész, Reich Ernő bankhivatalnok. Besztercei György tanító, Hart Henrik biztosító hivatalnok, Pá-

pai Sándor asztalos, Malinás János cipész, Palánki György költő, Czerni Ottó kőfaragó, János ker. akad. tanuló, Lengyel Márton Mihály géplakatos, Borbély Ernő, vasuti gyármunkás, Nedostán László költő, Parádi Ferenc orvosnövendék, Buksa Lajos és Weisz János zenész, Bokor István költő, Hampel (Haintz) Márton kőfaragó, Fazakas István költő, Zimmerman Ábrám zsebbíró, Vég József orv. Czik József kőfaragó, Muhai Ferenc és, Major Béla udvari legény, Krampm Sándor gazdász, Florer József vasuti díjnok, Popp Romolus jogász, Butyka Ferenc költő, Horovitz József jogász, Nagy Ferenc András szobafestő, Farkas József asztalos, Ince Ferenc költő, Győrke Dező bádogos, Markovits István kőfaragó, Szócs János költő, Horváth Károly jogász, Szabó Domokos díjnok, Baga József és, Horváth János csizmadia, Décsy Ferenc költő, Csula Ilyés csizmadia, Henger Vencze vasaszerelő, Török Ferenc földész, Lukács Sándor tanuló, Léwy Lajos vasuti gyármunkás, Mihályi Endre vasaszerelő, Dikányi Viktor Hugó szabó, Gottlieb Hermann lakatos, Nagy Mihály kovács, — Bobi János költő, Pinye Gyula géplakatos, Gál György földész, Mezei Antal szabó, Wiszt József keféző, Fűzi Mihály napazmos, Istváni Árpád tanuló, Kovács József napazmos, Lakatos János lakatos, Gáspár Vilmos betűszedő, Csávási Zoltán orvosnövendék Pap János asztalos, Turgyán József szolga, Taub Bernát cipész.

— Jogtudományi vita-estély lesz pénteken, március 9-én a városi közgyűlési termében. A vita tárgya a Pócs-féle perrendtartási törvényjavaslat, a melyről sz. előző két pénteken dr. Deák Albert ügyvéd felolvasást tartott. Szóháza eddig dr. Baintner Hugó kr. táblai tanácsjegyző jelentkezett, az estély pont 6 órakor kezdődik.

— A Dávid-Ferenc-Egyetel és időszakos felolvasó ülést jövő vasárnap (márc. 11-én) délután fogja megtartani, mely alkalommal közreműködnek Ferenc József unitárius püspök, Murányi Farkas Sándor Budapesti, Gál Kelemen tanár és Iszlai Márton tanító.

— Színház. Scribe és Legouvé társaszerzők végkifejelményében annyira igazságtalan drámájuk „Lecouvreur Adrienne” került tegnap színpadra. Előkelő közönség nézte végig a jeles előadást. A szereplők erejtékhez képest valamennyien jól játszottak. R. Maróthi Margit asszonynak lévén jutalomjátéka, róla óhajtanak bővebben szólni. Az ő „Lecouvreur Adrienne”-je kétségkívül legjobb alakításainak egyike.

Sokan hangsúlyozták, hogy minden előnyei dacára igen sokszor repetitívba esik az ez némileg igaz is. De nem szabad felednünk, hogy szerepének felfogására soha sem illet e vád, nem még a parallel jellemkére nézve sem, minők pl. „A vasyáros” Clair-je és „Az erdő szépe”. A ki az ennyire analog egyéneket felismerte a különbözetet, abban a közeli kényszerű ismétlés — egyéniségének és eredetiségének teljes kifejlődésével — teljesen elveszt a chablon látszatát. Hogy pedig, mint teltségessé művésznő, hivatásának mindig meg tud felelni — arról meggyőződött a tegnapi előadás. Lehet mások magasabb tükölyre emelnék technikával, de közvetlenebb és rokonzatosságabb Lecouvreur Adrienne-t csak kevesen. Ennél többet a kritika sem kíván, melynek ma már a művészet, irodalom terén a való élet kultiválásának elősegítése képezi lényeges célját.

— Jutalomjáték. Holnap Delli Emmának színházunk kedvelt naivjának lesz jutalomjátéka. „A jó falusiak”, czimű

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1894. Március 7.

Érvénytelen.

C. SWERDNÁTÓL.

Az „Ellenzék” számára fordította:

A M I C A.

XXIV.

(Folytatás.)

(54)

A mint dr. Macgregor az ajtót kinyitotta, szemei oly szép látványon nyugodtak a milyent ritkán látott. Annyi zselé és virágfüzér díszítette a vén falakat, hogy a régi tölgy fa burkolatot szinte eltekarták. A rég elhalt Latimerék mogorva arcoképei rózsaszín füzérekkel voltak körülveve, a sok ágy szarvasfejek virágok között bujtak ki; a lépcsők alján egy régi rozsdás páncélzót öltözött őrt, a sisakját fehér és rózsaszín rózsák díszítették az egyik páncélzót keztől kezéig borostyán koszorú öngött. Félrevert virágok, szerszót ágak és szétszórt levelek voltak mindenfelé.

Az egyik ablaknál olyan halvány zöld ruhában mely majdnem fehérnek látszott, — Latimer Eszter állott, egy bokráját kötött, mely az Oszkár által készített díszítés közepére volt szúrva, Oszkár egy széken állott a kandalló felett szegezett fel valamit.

A csarnok másik végén egy rövid lajtorján Farrant Jankó állott s az utolsó szarvas főt koszorúztatta meg, míg Trixi egy széken állva mellette, ronsolt rozsszín ruhában mindenféle tört levelekkel és virágzár-mokkal a borzos hajóhoz ragadva, a széket nyújtotta fel neki, bízta és dorgálta a hogy a székre kívánta. Midőn Jankó egy

széket egyenesen vert be, akkor azt mondta neki, hogy „kedves vagy”, de ha a szeg helyett az ujára ütött — „butának” vagy „csacsinak” nevezte — és Jankó mindenik melléket egyenlő jó kedéllyel fogadta — talán tudta, hogy a Trixi szájából ugyan az a jelentés van mindenkinek.

Nem lehetett kétségbe vonni, hogy a két pár „turbékó galamb” között melyik beszélt és nevetett többet.

A doktor hamar tisztában volt vele, a a mint értelmes kis szemei az egyik párról a másikra térték és aztán oly különösen nézett az ezredesre.

— Tudod bizonyosan, hogy elég biztosan áll? kérdé Trixi midőn Jankó egy másik szeg után lenyult és diadalmasan állította, hogy még egy szeg és aztán biztosan fog állni.

— Biztosan meghiszem azt, olyan biztosan mint ez a ház maga! Tudom hogy nem jön le addig míg erőszakkal le nem veszik erősit Jankó hatalmasan kalapácsolva.

— Ugy már jól van. Borzasztó bosszant volna ha a fejdre esnék! Képzeld az ezredes ezekkel a zöld levelekkel hirtelen megkoszorúzza, midőn majd feláll, hogy köszönetét fejezze ki azoknak a kik az egészségeért ittak! A bérlok számára ide lesznek az asztalok helyezve s az ezredes széke éppen ide jön. Milyen tréfa volna! — kiáltá Trixi, mit sem tudva róla, hogy az ezredes az ajtónál hallgatta. Én azt gondolom, hogy nem kapott még hős annyi borostyán fűzért soha, a mennyiben neki lenne része.

— Milyen mulatságos volna! — mondá Jankó helybenhagyólag.

De attól nem lehet félni! Drágám, nem mondat az előbb, hogy tézai fogunk? Én kész vagyok reá; mert ez egy utálatos szomszédoságot csináló munka.

— Szegény Jankó, fogadom, hogy az

éhség is győzött! — kiáltá Trixi részvétellel. Szerencse, hogy ez az utolsó szeg; én részemről örülök rajta, mert egészen megmeredt a nyakam, csupán csak abban, hogy mindig felnéztem reád. Lengrom inót és egy perc múlva csengetek és aztán megpróbáljuk a kimerült erőnket helyreállítani mielőtt az ebédhez „késztülnénk”. Örülök, hogy az ezredes reá beaztém, hogy engedje ezt nekünk megcsinálni; én azt állítom, hogy a háznak ez a része a legjobban néz ki! Milyen csendes az az Eszter és Oszkár! Azt képzelné az ember, hogy mind a ketten némák! Oh, várj egy percig, Jankó, nézd csak amott egy ág mindjárt leesik! Nesze drágám, adok még egy szeg, erősít meg jól, aztán tökéletes szép lesz az egész.

Jankó engedelmesen átvette a szeget, s egy ügyes igazítással „tökéletes széppé” tette a fűzért.

Trixi elismerte, hogy az volt, megfordult a széken, a rózsaszín szoknyáját az egyik kezével fogta, a másikkal a szeges kaptatót tartotta és éppen ugrani készült, midőn az ajtónál a két mosolygó arcot meglátta, aztán hirtelen leugrott, s a szegek minden irányban hullottak. Eszter, hallgatva, köte a bokráját, ijedt kiáltásra fordult meg.

— Oh, doktor Macgregor, milyen szégyen ilyen alattomosan lepi meg benndunket! — mondá Trixi az öreg urhoz szaladva és egy-egy csattanós csókot adva mind a két orcájára, rendesen így fogadta a doktort, a ki első rendű kedvence volt. Hogy érezte volna magát, ha a nagy rázkódás miatt leestem és a nyakamat ki törtém volna. Ezredes, ugy-e pompásan néz ki a csarnok? Mondtam ugy-e, hogy csak ránk kell bízni. Nagyon ügyeltünk, hogy a tölgyfa burkolatot ne sértsük meg.

És most tézai fogunk, — mert ez a

munka borzasztóul kiszáritja a torkot. Maga és a doktor itt maradnak velünk — ugy-e? Bolda néni teljesen ki van merülve az előkészületek feltűnésével, és az ebéd idejéig nem szándékozik magát mutatni. Kérem üljenek le, tegyék kényelembe magukat, és bámulják a mi izlésünket.

Mig Trixi fecsegett és az ezredes egy kényelmes karosszékebe leültette, a doktor köszönt a többieknek, mind a hármann örültek, hogy látták és világosan kimutatták azt az öt különböző szokásuk szerint. Aztán egy asztalt tasztítottak előre, a teát behozták, s melléje hideg káppan sültet és galamb pástétomot hoztak a doktor számára, aki az Eszter kérdésére beismerte, hogy éhes kezd lenni.

A teát bőséges beszélgetés és nevetés kíséretében töltötték ki, a jó kedvet leginkább az idézte elő, hogy mindenki kénytelen volt oda ülni a hova tudott. Az ezredes azt állította, hogy a házánál az öt öltözött szobából kezdve minden szoba fenekestől fel van fordítva, és egyetlen egy butor sem áll a rendes helyén a nyugodt és illedelmes Landladron a padlástól kezdve a pinceig demoralizálódott.

— Mac, így jár az aki leánya születés napját tartja fel — mondá az ezredes, bűszke és gyöngéd érintéssel vergetve meg a melléte álló arczképet Eszter szép orcáját.

Vagy még inkább ha valaki szépség, és örökösné, és isten tudja még mi, és olyan atyja van a ki megengedi neki, hogy éppen-ségen azt csinálja a mi neki tetszik, és azt gondolja, hogy semmi sem elég jó az ő drága leányának! — szól közbe Trixi az összehúzó és egy csomóba rakott szőnyegek tetejéről, melyen Jankóval együtt ülték. Nekem volt már itten vagy tizenkétszer születésnapom, a nélkül, hogy Landladron legkisebb kísérletet tett volna — a fejére állni. És tudja a doktor bácsi, hogy mi a

legérdekesebb ebbe a dologba, hogy ez a hűhó egy olyan lányért történik, aki azt sem tudja, hogy hány éves! No csak gondoljon erre.

A kérdés, a mit a doktor kérdezeni akart, a legény bejövetele által, a a gazdájának egy levelet adott át és valami bizalmas üzenetet sugott a fülebe — elmaradt. Az ezredes egy pár szó mentséggel felelt, a leányára nézett, a ki kérdő tekintettel vetett rá.

— Ez semmi különös, édes szerelmem — csak egy levél Collingwoodtól. Ugy látszik, hogy egy bérlet átruházásában, a mit a részemre igazít, valami baj van. Az egyik irnokát leküldte.

— Az egyik irnokát? — ismétlé Eszter.

— Ugy látszik. Talán jó lesz rögtön beszélni azzal az emberrel; nem maradok hosszasan. — Leányok, Macgregort restok bízom.

Az ezredes követte a legényt, a nélkül, hogy ismét Eszterre nézett volna és a nélkül, hogy megmondta volna, hogy azért dob-bent meg, mert a Collingwood ur leveleiben említett irnoknak a neve Napthorne Silas volt.

Trixi tréfából veszekedni kezdett Jankóval, azt állította, hogy a tea süteményből sokkal többet eszik, mint a menyinyi az ő része.

Oszkár előre hajolva ült a széken, az ezredes szent-bernádi kutyájának a hosszú puha füleit szórakozottan húzogatta. Az ifj. szeg arczán egy felleg volt; rendesen oly könnyű modorát komolyság váltotta fel; szótlanul csendes volt; — annyi bizonyos, hogy nem úgy nézett ki, a hogy a való szembe álló szép leány elfogadott udvarlójának kinézni kellett volna

(Folyt. köv.)

Vigáték kerül előadásra, a melyben Delli Emmának kiváló szerepe van. A közönség bizonyára azzal tündöklő ki a jeles művésznőt, hogy tömegesen jelenik meg az előadásnál.

— **A tékozló** szombatot kerül színi-Forrás Pista jutalomjátékául. Forrásnak ez lesz Kolozsvárt hosszú ideig utolsó jutalomjátéka, mert mint az „Ellenzék”-ben már többször is említve volt Forrás Pista Leszka András társulatához szerződött Aradra. Forrás három évig volt Kolozsvárt s ez alatt az idő alatt a közönség úgy megszerette, olyan népszerűsége tett szert, hogy nincsen ma városunkban színházba járó ember, ki Forrás Pista távozását ne sajnálná. Hisztik, hogy a közönség kedvencének egy olyan színi hűbért mutatja az alkalommal bevezetését, hogy Forrás Istvánnak lesz mit eltérőkölni az utón.

— **Küry Klára** az Emke javára f. hó 14-én fog fellépni a Nemzeti Színházban Kolozsvárt. A művésznő kedvelt szerepét a „Nebánt” virágát választotta a melyet akkor sikerrel aratott Kolozsvárt és Budapestén is. A darabban énekelni fogja a „Kacagó dal” betétet. Az előadásra a páholy és támlás szék jegyekre öv. br. Bánffy Zoltáné Teleki Erzsébet grófnő, elnökönél (Hip utca, Zsigmond ház) és Deák Albert alelnökénél (belmagyar utca 44 sz.) lehet előjegyezni. A többi jegyek a színház pénztárána fogak előváltatni. A művésznő érkezésekor a vasúti indóháznál a „Március 15-ki bizottság” nevében Deák Albert, az Emke kolozsvári választmányának nevében Sándor József fogják üdvözölni.

— **A villamos világítás** érdekében megindított kolozsvári mozgalom mind nagyobb mérvet ölt szélesebb körben terjed. A világító és a hajtó erőigénybe vétele iránt, bár a bizottság még nem is expedálta a felhívásokat, már is sokat kérdőzködik a közönség. A felhívás a mint expedálva lesz, nagy mozgalmat fog előidézni.

— **A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara** felhívja az érdekelt körök figyelmét a m. kir. államvasutak igazgatóságára, több tisztelettel és a nagyenyedi pénzügyigazgatóság által különféle leltári anyagok és cikkek, felszerelési és ruházati anyagok, papírművek, nyomtatványok és irodaszerek szállítása tárgyában kibocsátott pályázati hirdetményekre. A pályázatok f. évi március hó 19—28 napjain adandók be. Továbbá az államvasutak összes szerződésben összegyűjtött különféle ócska anyagok eladását kiírt pályázati hirdetmény és az eladandó anyagokat feltüntető jegyzék is megtekinthető a kamara irodájában, a hol minden irányban részletes felvilágosítást nyerhetni.

— **Botrányos** dubajkodást, ordítást visznek véghez a sorozásba bekerült falusi legények Kolozsvár városában. Furcsa az, hogy a kolozsvári rendőrség annyira gyenge, hogy nem képes megbabonázni azokat a legényeket, a kik berugott állapotukban azt hiszik, hogy Kolozsváron is ép úgy szabad minden, mint falun. A főkapitány legalább ilyenkor tanúsíthatna a polgárság nyugalma érdekében több figyelmet.

— **A négyzet sorolása.** A virág bazár sorjegyének tegnap délután 3 órakor volt a húzása a városi vígadó nagytérben. A nyereménytárgyak sor száma, s a kihúzott sorjegy számok a következők:

1. 751. — 2. 6328. 3. 6711. — 4. 5955. — 5. 6149. — 6. 2399. — 7. 5604. — 8. 2891. — 9. 1767. — 10. 4231. — 11. 3324. — 12. 3876. — 13. 1075. — 14. 6790. — 15. 5861. — 16. 2315. — 17. 5452. — 18. 477. — 19. 5452. — 20. 3165. — 21. 58. — 22. 2031. — 23. 5409. — 24. 6764. — 25. 3154. — 26. 3197. — 28. 6801. — 29. 5838. — 30. 2295. — 31. 6894. — 32. 4177. — 33. 5656. — 34. 2303. — 35. 5167. — 36. 2075. — 37. 4014. — 38. 1642. — 39. 1533. — 40. 1959. — 41. 1193. — 42. 1776. — 43. 1737. — 44. 5206. — 45. 4608. — 46. 553. 47. 5380. — 48. 3065. 49. 3260. — 50. 4276. — 51. 2941. — 52. 789. — 53. 156. — 54. 5563. — 55. 5922. — 56. 4219. — 57. 5132. — 58. 5075. — 59. 2456. — 60. 4194. — 61. 6822. — 62. 4751. — 63. 2573. — 64. 1084. — 65. 3064. — 66. 3643. — 67. 3457. — 68. 3759. — 69. 1062. — 70. 1164. — 71. 3570. — 72. 1889. — 73. 3302. — 74. 2675. — 75. 4942. — 76. 2608. — 77. 5537. — 78. 6136. — 79. 6212. — 80. 2432. — 81. 3782. — 82. 4514. — 83. 5721. — 84. 6909. — 85. 5370. — 86. 3495. — 87. 5646. — 88. 5994. — 89. 3339. — 90. 2378. — 91. 2945. — 92. 4244. — 93. 1252. — 94. 2836. — 95. 5299. — 96. 1264. — 97. 1255. — 98. 5667. — 99. — 4203. — 100. 4637. — 101. 2669. — 102. 5771. — 103. 4109. — 104. 5003. — 105. 6978. — 106. 5978. — 107. 2894. — 108. 3278. — 109. 9. — 110. 4789. — 111. 3191. — 112. 6936. — 113. 2198. — 114. 4421. — 115. 2246. — 116. 2893. — 117. 4232. — 118. 1836. — 119. 2566. — 120. 426. — 121. 5052. — 122. 6068. — 123. 4831. — 124. 5273. — 125. 1998. — 126. 1175. — 127. 1935. — 128. 2970. — 129. 6153. — 130. 1237. — 131. 448. — 132. 4100. — 133. 4061. — 134. 4131. — 135. 2506. — 136. 5395. — 137. 4833. — 138. 357. — 139. 5119. — 140. 1305. — 141. 6807. — 142. 5312. — 143. 6785. — 144. 4765. — 145. 5410. — 146. 5389. — 147. 501. — 148. 27. 1760. — 149. 5911. — 143. 4628. — 144. 6831.

— **A kereskedők és kereskedő-iskola társulata**-nak elnöke, H. dr. Haller Károly arszkének ünnepélyes leleplezésre 1894 ik év március 11-én este 7 órakor a társulatu helyiségben ünnepélyt rendez.

— **A „Honfoglalás” képeinek látogatói.** Munkácsy Mihály remekművét, a „Honfoglalás” képeit a nemzeti múzeumban vasárnap valóságos ostrom alá vették. Raggettől estig különösen a vidéki küldöttek tagjai oly tömegesen tolongtak a terembe, hogy koronként a főbejáratot is be kellett zárni a torlódás megakadályozására. A látogatók száma összesen 6986 ra ment. Estére a rend fenntartása végett rendőroket is kellett igénybe venni.

— **Diák kongresszus** TeKintettel arra, hogy a diák-kongresszus tartamára rendkívül tömegesen fognak a felsőbb tanintézetek küldöttei megjelenni, s így azoknak elszállásolása nehézségekbe ütközik; felkértek azon egyetemi hallgatók, kik alkalmas lakással rendelkeznek s a vendégek közül valakit 3—4 napra elszállásolhatnak, szíveskedjenek azt mielőbb (Naponta d. u. fél 3-tól 3 óráig az egyetemi körben) a bizottsággal tudatni.

— **Bekács Gusztáv bucsuja választótől.** Seps-Szent-Györgyről telegrafálják, hogy Bekács Gusztáv miniszteri tanácsos vasárnap este oda érkezett, hogy választótól elbucuzzék. Az állomásnál nagy tömegben várták választót, akiknek nevében Benedek János, a szabadelvű párt elnöke meleg hangú beszéddel üdvözölte. Kijelentette neki, hogy választói sohasem felejtik el nagy érdemeit s mindig a legjobb emlékekben fogják megtartani. Bekács Gusztáv meghatva köszöntö meg a szeretet nyilvántulását és kiemelte, hogy a baráti jó viszony teljesen a régi marad közte és választói közt, ha új batáskörben fog is működni.

— **Ebéd a miniszterelnöknel.** Wekerle Sándor miniszterelnöknel szombat ebéd volt, melyre gróf Kálnoky külügyminiszterrel, Lukács Béla kereskedelmi és Szilágyi Dezső igazságügyi miniszterrel is hivatalosak voltak. Vasárnap délután 6 órakor a miniszterelnöknel a Bécseől itt levő miniszterek tiszteletére volt ebéd. Az ebédnél hivatalosak voltak: gróf Kálnoky külügyminiszter, Windischgrätz herceg osztrák miniszterelnök, gróf Falkenhayn, gróf Wurmbrand és Plener Ede osztrák miniszterek, továbbá Körber osztrák főherceg és Störbval osztrák főherceg, Lukács Béla és gróf Bethlen András magyar miniszterek és Lukács László pénzügyminiszter alkalmi társak.

— **A hercegszékprímás otthon.** Esterházyi táviratozzák, hogy Vasvári Károly hercegszékprímás vasárnap délelőtt a főkapitán szónoka Sulyászy Antal nagyprépost, örömet fejezte ki a kardinális elöl hogy alkalma van öt székvárosában üdvözölhetni és a főkapitán hálaátvételével, a miért az egyházfejedelem a katolikus nagygylülésen a katolikusok millióinak érzelmét támogatja. A primás örömmel fogadta a főkapitán üdvözlését és megelégedést fejezte ki, hogy főkapitánja napirenden levő és az egyházat érdeklő kérdéseket vele tart és működésében támogatja. Majd délelőtt Cigler György műtépítész volt nála, hogy megbeszélje a központi tanítóképző iskola tervét amelyet a primás épített. A hercegszékprímás igen jó hangulatban van. Kedden és csütörtökön általános kihallgatást ad.

— **A magyar udvartartás.** Gödöllőről írják: Az udvar elutazása előtt herceg Hohenlohe Szigfried főudvarmester Gödöllőre járt, valamennyi alkalmazottat maga elé rendelt s megbizta Zámboócz udvari elenőrt, tartalékos honvédfőhadnagyot, aki a gödöllői kastély felügyelője, hogy a magyar nyelvű közöltük vizsgát rendezzen. A vizsga eredménye az volt, hogy a cseledecség régi, csak németül beszélő tagjait a király osztrák kastélyába helyezték át s helyükbe magyarajkuakat fogadtak fel.

— **A régi magyarokról.** A magyar tudományos akadémia első osztálya hétfőn délután Zichy Antal elnöke alatt gyűlést tartott. Először Kun Géza gróf tartott felolvasást, a melyben a perzsa Guerdezinek a régi magyarokról írt feljegyzéseit ismerteti. Guerdez Abdul-Basil uralkodása alatt írta művét, a melyben a magyaroknak a Fekete-tenger mellett a Don tövében fekvő hazáját írja le Guerdez szerint a magyarok tűzmadár, harcias nép voltak, ruházatuk színes selyemből készítették a fegyverzetüket ezüsttel verték ki. A szlávokkal gyakran folytatott háborút. Érdekes az, hogy őseinknél szintén divatban volt a hozományadás.

— **Régi zászlok a liberális nagygyűlésen.** A vasárnapi nagygyűlésen — mint általában feltűnt — történeti érdekességű régi zászlok is voltak a sok új között. A zászlok nagyobbrészt kemény fából készült vasalt nyelű, lovassági zászlok. Legérdekesebb volt a kecskeméti zászlója, mely a kecskeméti régi városházáról került elő. A Napoleon elleni harcokban használt zászlot a lipcei csatába is elvitték. Az erekllye számba menő zászlo nehéz vörösselymén még tisztán látszik a város címere, a három dombon álló kecske, ezzel a körirattal: „Sem a mélység, sem a magasság el nem rettent.” A nagy kunok zászloját József nádor felesége hímte, a zászlon csak az a felírás olvasható: „József nádor a kunok kapitánya és bírja.” Az őz nádor 1845-ben adta ezt a zászlot a kun huszároknak. A debreceniek az 1848-ik nemzeti zászlojukkal jöttek fel. A golyóktól átlukasztott zászlot Lencsés Nagy Bálint az óriás termetű nagy csivis hozta. — A monoriak 1848-iki zászlo alatt jöttek, mely a 37-ik honvédszázalój volt. Abonyból a választók azt a zászlot hozták fel, a melyet gróf Teleki László ajándékozott az abonyiaknak. A hajdusoboszlóiak Boockay-zászloval, a sárosiak Rákóczy-lobo-gyal jöttek fel.

— **Szemétegetés Chicago-ban.** Chicago-ban az utazai és házi szeméthulladékot 5 óriási égető kemenczében gyűjtik össze s ott égetik el, nehogy a szemétnak széllel hordozása járványokat terjesztessen a lakosság között. Egy-egy ilyen kemencze naponta átlag száz tonna szemétnet emészti fel.

— **Szétugrasztott anarkisták.** A francia belga határon, Watterlonban a lakosság rátört az anarkistákra és szétverte a tükos gyűléseket. Éjnek idején nagy néptömeg gyűlt egybe baltákkal, botokkal fölfegyverkezve s így lepték meg rejtékhelyükön az anarkistákat. Nagy lármával rontottak rájuk, ezek pedig annyira megrémültek, hogy kiugráltak az ablakon. Az anarkisták elnöke, Hamon nem tudott idejében menekülni. A felüthódott nép elfogta és egy lámpásra felakasztotta. Ekkor ért a esendőség a verekedés helyére. Levágták a kőtőlől Hamont, a ki még élt s több anarkistát letartóztattak.

— **Mesterséges malomkövek.** Kiválólag földmívelő ország vagyunk és földmíveli czikkünk a híres magyar list, melynek előállításához nagy mennyiségű malomkőre van szükségünk. E köveknek eddig csak kis részét állította itthon elő a csekély alapított rendelkező céropataki malomkőgyár (egyetlen ilyenmű vállalat nálunk), mert hi-jában volt az alkalmas nagy keménységű kőzetnek. Ezután nem lesz ok e miatt panaszkodni és nem vándorol többé a pénzünk ezért sem külföldre, mert sikerült felfedezni a mesterséges, vagy másépek francia malomkövet a likasos kovából készítik, oly módon, hogy apróra törik, alkalmas kötőanyaggal vegyítik, légtűrésben erősen összasajtolják és ezután hevítik. Ennek következtében a kötőanyag megszárad és a tömeget rendkívül szilárdan összasajtatja. E mellett szabályozott kis likasok keletkeznek az örlőfelületen, melyek a kő teljes szétlőréséig megmaradnak. A 12—18 óráig igénybe vevő lehűlés után a kő kész és oly keménységi fokkal bír, mint az elől minőségű malomkő és esak a legjobb csákánykapával lehet kikészíteni.

— **A Figaró a királyról.** Aból az alkalmából, hogy a király francia földön tartózkodik, a párisi Figaró hosszabb meleg hangú cikket ír a király magánéletéről. A cikkből átvesszük a következőket: Feren c József vagy 64 esztendő, termete magas sudár, arczát osztrák módra vágott szakáll köríti, járása könnyű biztos, valamint egészsége is jó, mit tevékeny életének s erős testgyakorlatainak köszön. Reggelint ötkor kél s rögtön munkához fog, hogy minden függő ügyet átvizsgáljon. Napközben egy egyszerű kocsiában kocsikázik, Kisérete majd semmi, legfőkébb egy szárnysegéd, rendszeren Paar gróf. Esténként színházba megy. A művészethez van tehetséges kedve; jól tud bánni az esettel; gyakran meglátogatja a festők dolgozó teremt, tanácsokat ad szeliden kritikál. Az építészeti iránt is érdeklődik; a hány épületet emeltet valamennyinek átérni tervrajzát. Ezenkívül a király valódi hű barát. Erre nézve a következő adatot tudják: Mikor egyszer a vidéken körutat tett, a tiszteelő küldöttekben észrevett egy szerény külsejű tartományi tanácsost, kihez e kérdéssel fordult: „Nem Taffe gróf ön?” Valóban ő volt, a király gyermekkorai játszótársa. E naptól fogva meg volt alapítva Taffe szerencsése. Kell-e mondanunk, hogy a király kitűnő lovas, hogy imádja a vadászatot. Hát azt elmondjam-e, hogy magánpénztára mindig nyitva áll a szűkölködők javára? Ha pedig a király Magyarországa megy, s a gödöllői királyi kastélyban kipihen fáradalmait, rendszeren ki-kirándul a szomszédos falvakba s szóba ereszkedik az egyszerű falusi néppel. Vallásos érzelme is eléggé ismeretes; a templomokat szabályszerűen látogatja, husvétkor pedig maga mossa meg tizenkét öreg ember lábát.

— **Deszánka és Krivokutya.** Ha abban a romantikus korban éltek volna, melyben vándor dalnokok szedték hurjaikra a szerelmek baját, akkor ezek mellett a páros nevek mellett: Hero és Leander, Trisztán és Izolda, Romeo és Julia, ez a két név is ott jeleskednék: Deszánka és Krivokutya. Manap azonban, mikor még Romeo és Julia tragikumát is ezen kezdenék: Mint római levelezők telegrafálják: Deszánka és Krivokutya szomorú esete sem ad több anyagot a tudósítói tollnak egy banális újdonságnál. — Zomborról írják tehát: — Szomoró hajnal virradt ma Mijty Jován itteni tekintélyes gazdaember családjára. Mijty Jovánnak egyetlen gyerme volt: a huszonkét éves, — szépségeről városzerte ismert, Deszánka leánya. Deszánka kezét már több jómódú gazdaleány megrkerte, de valamennyit kikoszorázta, mert ő más legényt szeretett: a derék Krivokutya Vlakjót. Minthogy azonban ez szegény, a családjáról búszke Mijty nem akarta hozzá adni gazdag hozomány leányát. A szigorú apa makacsasága mély keserűt okozott a szerelmes leánynak, olyannyira, hogy a szegény leány személtomást fogott, míg végre buskomorra lett. Ez sem lágyította meg az apa szívét. A szűkös azonban mégis aggódni kezdett egyetlen gyermekük miatt, kivitték tehát egyik közeli szállásukra üdül-ni és felejtetni. Deszánka látszólag jobban is értezte magát s tégnapelőtt délután azzal az ürügygel, hogy bemegy a városba nagyúrnő-jéhez, eltávozott a szállásról. Tegnap korán reggel Mijty Jován valami dologban felment a padlásra, de majd kővé dermedt, midőn ottan Deszánka leányát felakasztva találta. A szép Deszánka tragikus sorsa mély részvétet keltett egész Zomborban.

— **Eladó** Kolozsvárt egy nagy könyvnyomda. Értekezhetni az „Ellenzék” szerkesztőségében.

! Színész, poéta, újságíró. Ez a három művészeti branche gyűlt össze az „Ellenzék” szerkesztőségébe, hogy elbucuzzák azokat a művészeket, a kik legközelebb megválnak a kolozsvári nemzeti színházról.

Ellehet képzelní, hogy ez a nép nincs megáldva a néma ájtatosság csendes polgári erényével és nagyon szereti a specialitást ételben, italban, társalgásban, borbán, szerelemben és — bucsuzódásban egyaránt.

A házi gazda szerepe Magyar Miskának az „Ellenzék” s. szerkesztőjének jutott, a ki maga is nemcsak azért volt meghatva, mert színész barátaitól bucsuzott, hanem azért is, mert ő is közelebről utra kél — Kelétre, abba a ragyogó világba, hol szívdányos fantáziával van kiszínezve minden és a hol őseink honfoglaló utra határozták el magukat. Hol annyi pompája van a természetnek, annyi bűbája az életnek, annyi mámorra a szerelemnek. Ezt hozzák hírül abból a világból azok, a kik valaha ott jártak barát csuha nélkül.

De mivel ez a kaletti ut csak ennyiben tartozott a távozó színészek vacsorájához, — el is hagyjuk hát és rövid vonásokban megörökítjük a pillanatot, a melyben Szatyí felémelkedik, hogy kifejezést adjon azoknak az érzelmeknek, a melyek egytől-egyig Kolozsvár iránti szeretetét illusztrálták. Ugyanest érezte Ráthonyi Ákos, ugyanest érezte Forrás Pista, de mivel Pista mindig vidám és nem szokott elégiai hangulatba keveredni, úgy gondolta, hogy az elérkezénytett társaságot fel kell élénkíteni és zamatos németiséggel énekelte el Gulyás Miska és Káposzta Sári szomorú históriáját, a mely annak rendje szerint illusztrálva is vala 9 képekben.

Igen természetes, hogy a derűtlenség haragú kaczajban tört utat. Mig ezek minden feszélyezés nélkül folytak, az alatt házilag — lévén poéta bőiben — készült a következő rimes

Passe partout:

Mikor a tavasz jó, Akkor keltek szárnyra, Mintha hivogtatna Egy más liget árnya.	Mert, hogy a Gynától Ne maradjon hátra: Férge muzsánokkal Parolázik marka!
Magyar Tháliának Vándor madarai Mások tojgák hát a Régi dalt hallani.	Megvet minden istent, Nectárt, Ambróziát, Többször becsülvén egy Görbe virgoniát!
Nekünk ezután már Csak az emlék marad, Mivel valamennyi Érrel, arra szalad.	Kászolódik erre Derék Szatyí bátya, Káposzta Sárinak Vidám pártján.
Hanem azért látjuk Törököl Gál Gyulát, Hogy mássza Aradon Olymp magas csúcsát.	Nem is egyébrét csak Azért fő a feje: A hova megy van-e Ott a hagnak leve?
Öleli Thaliát! Szerelme rajongó, Kaczérol pislogtat, „Imádjak Apollót!”	Fess Ráthonyi Ákos Út nagy maga után Színpadon, szívekben, Mindentől lesz hiány!
Istenekkel vegyül Kéjes szerelemben, Vig Főris Pistának Telik kedve benne	Bár nyomja a vállát Házass élet járma, Csak asszonyi állat, Kesereg utánna! *)

Áldjon meg az isten
Akkorért jartok!
És most fuk legyen
Vidám vacsorátok!

Ujra derűtlenség áradt szét a vig társaságban, hol a Jékay Aladár Pegazusa ficznakolni kezdett:

— Nini! Mely fűzfa penget itt lantot?
Hanem a dal már el volt verve s komoly Apollót édes hízegéssel csárolgatta a bohém Bachus vidám szelleme.

Találó élcsek, vig ütletek bon-mot-k pattoztak itt-ott és Orpheus lágy hárfáján végig-végig vibrált egy elszalasztott nótá.

A zene képviselője Nagy Gábor, — de ezuttal ő is saórtba tette Verdit, Wagner, Mascagnit és a könnyűvérdű Offenbachra kezdett kacsingatni.

Világos, hogy a redaktióba rózaszínű köd szűrődött valahonnan. Valaki azt érsci-tette, hogy a karafinak aranyfedője párolog ilyen különös színváltozatban.

És ha így van — mert így is van — a Benigni Samu pinézése igazi kincset rejt magában. Borának színe szép, tűze erős, tartalma igaz. Nincs csinálva, hanem az isten adta, a miről nem a jó kedv pillanatában, hanem a vihar elmúltával lehet meggyőződni. Ez ember nem ellankad tőle, hanem fel-friástul. Ime ez titok.

Megkelle említeni azért, mert a jó kedv fűszere ennyi hálát okvetlenül megérdemel. És végül jól eső érzettel konstátáljuk, hogy távozó színészeink annyi szeretettel, annyi édes vonalozommal viseltetnek Kolozsvár iránt, hogy mindenik kész szívvel ragadja meg az alkalmat, hogy ide ismét viesza térhessen.

LEGUJABB.

(Az Ellenzék eredeti táviratai.)

Országgyűlés.

Budapest, március 7.

A képviselőház mai ülésén napirend előtt az elnök kijelentette, hogy tegnap a

*) Poetica liteneia, a melyet nem muszáj szerk,

Vajay és Komjáthy között felmerült incidens sem ő, sem pedig a gyorsírók nem hallották. A szóváltás egészen szűk körben történt. Ha hallotta volna, megtette volna kötelességét.

Ezután Szalay Imre reflectált a Turinból érkező szomorú hírekre és kéri az elnököt, hogy sürgetse meg a kérvényi bizottságnál a Kossuth visszahonosításáról szóló kérvény mielőbbi tárgyalását.

Ezután Szederkényi Nándor sürgette meg a katonai levelezésekben beadott kérvényt.

Thaly Kálmán Kossuth visszahonosítási kérvényével Rákóczy hamvainak hazaszállítási kérvényét együtt óhajti tárgyalni.

Polányi felszólalása után az elnök kijelenti, hogy bár ő a bizottságoknak utasításokat nem adhat, megteszi, hogy megfogja azokat sürgetni.

A polgári házasságról szóló törvényjavaslati vitához hozzá szólott Beniczky Miksa.

Majd Ugron Gábor tartotta meg óriási hatást keltő, nagy szabású szép beszédét.

Beszéde elején rámutatott azon különös jelenségre, hogy a kormány a saját pártjából nem tud a legnagyobb erőfeszítéssel is a házassági javalatnak többséget teremteni.

Fejtegeti, hogy a reformok által az egyik felekezet rovására adnak a másiknak előnyt. A reformok nem képeznek nemzeti szükséglet.

Az egész javaslat a törvénytelen februári rendelet következménye.

Kijelenti, hogy nem mint Apponyi a szükségéből, hanem a fakultatív, tetszés szerinti polgári házasságot pártolja, mert a kötelező polgári házasság államforma, a szükségéből politikai, a fakultatív pedig a szabadság formája. (Élénk tetszés a baloldalon és éljenzés.)

A kötelező polgári házasság pártolói, mind a római jogból vették érveléseiket, pedig az egész magyar jogintézmény csak addig fejlődött, míg a római jogszellem nem hatotta át.

Nálunk a házasság évezredek óta egybekapcsolott a vallási szertartással s most megakarják a házasságkötést fosztani a vallástól.

A házasság ez által sokat fog veszíteni erkölcsi értékéből.

Idővel az egész házasságkötést csak szerződésnek fogják tekinteni s a vallástalanság mind nagyobb mérveket fog érni, pedig szemben a szocialis mozgalmakkal a vallásosság volna a leghatalmasabb fegyver.

Magyarország egy nagy kultur harcra lesz kitéve, a mi a nemzet gyengülését fogja maga után vonni.

Ugron Gábor gyönyörű hasonlatokkal tett beszédét a ház percekig tapsolta.

Fejtegette, hogy a Rákóczy zászlaján a szabadság s nem a szabadelvűség volt írva.

Beszéde végén a szeretet istene nevében, melyet a liberalizmust megtagad nem fogadja el a javaslatot.

Szavait tap és éljenzés követte. Beszédét öt percz szünet követte.

Ugron t ez alatt a folyóóra is éljenzték.

Jelinek Arthur beszélt még ezután a javaslat mellett.

Végül Lukács Béla kereskedelmi miniszter kijelentette, hogy a liberális gyűlésre Budapestre utazók semmiféle ingyenes vagy mérsékelt jegyeket nem kaptak.

A liberális gyűlés jegyzőkönyve Wekerlénél

Budapest, márcz. 7.

A liberális nagygyűlés egyik elnöke br. Orszay Béla, tegnap megjelent Wekerle Sándor miniszterelnöknel s átnyújtotta neki a gyűlés jegyzőkönyvi kivonatát, kérve a miniszterelnököt, hogy a gyűlés hódoló üdvözlését tegye a trón számolójára.

A miniszterelnök megköszönte Orszay bárónak, hogy személyesen hozta fel hozzá a jegyzőkönyvet és kijelentette, hogy a nagygyűlés határozatát kimerítően fogja a királylyal közölni.

Nemzeti színház.

Kolozsvárt, csütörtök, március 8-án, 1894.

Delly Emma jutalomjátékául:

A JÓ FALUSIAK.

Felolvas szerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Segéd-szerkesztő és kiadólaptalálónok

MAGYAR MIVÁLY.

H i r d e t é s e k.

Sz. 1619—1894.

II. 193. 892. ár.

247. (2. 3.)

Hirdetmény.

Torda-Aranyosvármegye árvaszéke közhírre teszi, hogy az Egerbegen elhalt Ménasági István kiskoru örököse és társai tulajdonát képező, s az egerbegyi 109., 110. és 501. sz. tőknyvekben előforduló, az egerbegyi határon „Ördögös” nevű dűllben egy tagban levő 247 hold területű, felerészben szántó, felerészben kaszálóból álló ingatlanok Egerbegy község házában 1894. évi március hó 16-án tartandó árverezésen 24,700 frt felkiáltási árral elfognak örökön adni; mikor vásárolni kívánók 2470 frt bántpénz magokkal hozása mellett jelentkezhetnek.

Torda-Aranyosvármegye árvaszékének Tordán, 1894. márc. hó 3-án tartott üléséből.

TARSOLY GÁBOR s. k.,
elnök.

Legolcsóbb bevásárlási forrás!

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek becses tudomására hozni, hogy **folvó év február 1-én** üzletemben **kiütött tűzvész**ből megmentett kevéssé megsérült árukat következő meglepő olcsó árakban bocsátom a n. é. közönség rendelkezésére, ugymint:

Barohottok eselött 30 kr, most 15 kr,	Kartonok eselött 40 kr, most 20 kr,
Finomabb " 40 " " 20 "	Chiffonek " 20 " " 10 "
Legfinomabb " 50 " " 25 "	" " 35 " " 15 "
Ruhaszövetek " 60 " " 30 "	" " 40 " " 20 "
" " 80 " " 40 "	Csipe függönyök 25 " " 13 "
" " 1 " " 50 "	" " 40 " " 20 "
Kartonok " 30 kr, " 16 "	" " 80 " " 40 "

Tisztelettel felhívom a n. é. közönség figyelmét ezen ritkán előforduló kedvező bevásárlási alkalomra.

A n. é. közönség becses látogatását kérve, tisztelettel

POSZLER GYULA,

Belhid-utca 3. szám.

213. (7-1)

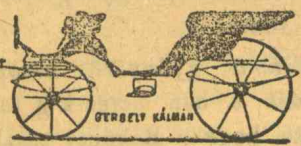
Kittintetve a párisi kocsigyártó szakiskolában.

GERGELY KÁLMÁN

kocsikészítő,

Kolozsavart, kultorda-utca 27. sz.

Ajánl szakértelemmel és szilárd anyagból készített

uj kocsikat

jótállás mellett,
melyekből mindig nagy készletet tart.

Ugyanott 50 mm. hordképességű ruganyos
stráf-kocsi eladó.

253. (1-2)

Elfogad pénzbetéteket
legelőnyösebb feltételek mellett

AZ ERDÉLYRÉSZI

MAGYAR JELZÁLOGHITELBANK

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Kolozsavart, Jókai-utca (Belszén-utca) 3. sz.

Befizetett alaptőke 800,000 korona.

Legbiztosabb tőkebefektetés!

Az Erdélyrészi Magyar Jelzáloghitelbank
Részvénytársaság

5 $\frac{1}{2}$ -os és 4 $\frac{1}{2}$ -os záloglevelei, valamint
4 $\frac{1}{2}$ -os községi kötelező napi árfolyamon
az intézet pénztáránál Jókai-utca (Belszén-utca) 3. sz.
alatt, földszint és FOLLY VICTOR-nál (főter) kaphatók.

Ezen tőzsdéig jegyzett záloglevelek az állami igazgatás
minden ágazatában, valamint katonai házasságoknál óvadékképe-
seknek nyilváníttattak és bekeblezett jelzálogkövetelésekkel kétsze-
res értéken felül fedezve vannak. — A záloglevelek biztosítására
szolgát ezen felül az e célra külön kezelt 400,000 korona bizto-
sítási alap, az intézeti alaptőke és egyéb tartalékok.

Kolozsavart, 1893. december hó.

17. (19-1)

Az igazgatóság.

ZONGORA OKTATÁSBAN

részesít

jó házból való tanítványokat

mérsékelt díjazás mellett

SZEGÖNÉ HOFF ZSOFIA,

a bécsi conservatorium tanítványa,

külmagyar-utca 7. szám, I. emelet.

244. (8-3)

MOLNÁR ENDRE

MŰSZAKI és TERVEZÉSI IRODÁJA,

Kolozsavart, Külmagyar-utca 57. szám.

Elvállalja az építészeti és iparművészet körébe vágó
mindennemű tervezetek elkészítését,
azok részletezését, építkezések felügyeletét, leszá-
molását stb.

Számos fénykép és bizonyítvány áll rendelkezésre.

248. (2-10)

KOLOZSVÁRI LESZÁMITOLÓ BANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

Befizetett részvénytőke: **200,000 KORONA.**
Folyó évi tartalék alap: **60,000 KORONA.**

Elfogad **pénzbetéteket** rövid és hosszabb időre a leg-
előnyösebb kamatláb mellett. **Kamatelés naptól.** A tőke
kamat adót az intézet fizeti.

Leszámitol 3-4 hónapos váltókat, a legkedvezőbb
feltételekkel.

Lombard kölcsönöket ad különböző értékpapírokra,
valamint azok eladását és vételét közvetíti.

A fentti üzletágakra nézve bővebb felvilágosítással szolgál:

AZ IGAZGATÓSÁG,

Kolozsavart, Jókai-utca (Belszén u) 3. sz. a. emelet.

Hivatalos órák: naponta délelőtt 9 óráig, fél 1 óráig.

Kiadó úri lakás.

Kolozsavart, a Benigni-palotában
ápril elsejétől

egy 5 szoba, fürdő szoba, konyha, kamara stb. hozzátar-
tozóból álló **lakás kiadó.**

Vízvezeték berendezve.

Értekezhetni ugyanott.

223. (2-3)

Tőzsdén kölcsönöz. — Részvényesei nincsenek.

Az összes nyereség a biztosítottak
javára esik.

A legnagyobb és leggazdagabb
pénzügyi intézet a világon.

Biztosítási alapja

907 millió

frank.

THE MUTUAL
NEW-YORKI ÉLETBIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG
ALAPÍTOTT 1843.
Biztosít
emberéletet
legtöbbször és leg-
előnyösebb
módozatok szerint.
Prospektusokkal és tüzetesebb felvilágo-
sítással szolgál az
Erdélyrészi aligazgatóság,
Kolozsavart, Belhid-utca 16. sz. alatt.

Alapított 1855-ben.

MÜLLER GYULA (Keresztény Imre utóda)

kefe- és ecset-gyára,
Kolozsavart, belszen-utca 14. sz. alatt.

Van szerencsém a n. é. helybeli és vidéki közönség becses figyel-
mébe ajánlani

gyártmányaimat,

melyek minőség, jószág és az árak tekintetében a külföldi gyár-
tmányokat fölülmúlják és a melyek több országos és iparkialli-
táción érdem érmekkel lettek kitüntetve.

A székességhelyi országos kiállításán 1879. évi díjnyerővel lett kitüntetve.
A Szolnok-Doboka megyei gazdasági egyetemen, állat és iparkiallításán 1887. évi díjnyerővel lett kitüntetve.
A budapesti országos kiállításán 1886. évi díjnyerővel lett kitüntetve.

**Nagy raktárt tartok minden e szakmába vágó
cikkekből a legfinomabbtól a leggyorsabbig.**

Elvállalok mindennemű gépkefék javítását,
avagy újja készítését.

A legjobb romániai sertésből készítek továbbá:
**parket-fénykeféket, festő- (Seinpenzálk), me-
szelő- és kendertisztító-, fedőfestő ecset-
ket, fodrász gömbkeféket, ruhá-, haj- és
báronykeféket,**

mindezeket felelősség mellett, tiszta sertésből.

15. (17-1)

Kívánatra árjegyzéket azonnal küldök.

Legjobb
**gazdasági-, virág-
és
veteménymagvak**

kaphatók

Tauffer Ferencz utóda

magkereskedésében, Kolozsavart, belközép-utca 6. sz.

Állandó nagy raktár mindenféle
**műtrágyákból, új gabona-
zsákok, gazdasági gépek
és eszközök.**

Továbbá eredeti **angol bicyk-
lik és írógépek**

a legolcsóbb gyári árakon.

